

SZVOREN Edina

Árnyékvirág

Az Ohrwurm-jegyzetekből

Árné, mondták, nyugdíjba megy. Utolsó napján hajdúszoboszlói beutalókuponnal, bonbonnal meg egy csokor virággal búcsúztatták a nyugdíjba vonulót. A virágot Madaras, az osztálytitkár szerezte be abban a bódében, ahol korábban harisnyát árultak — harisnyát, semmi mást. Egy szép csokor lila krókusz választott Madaras a virágos kínálatából, aki a haját minden segédeszköz nélkül, önmagába göngyölve képes kontyban tartani órákon át. A csokrot a legújabb divat szerint, azaz keresett hanyagsággal csomagolta be a korai vevőnek: direkt meggyűrte a papírt. Bosszús volt, amiért számlát kell adnia. Madaras attól tartott, hogy költségeit a kollégák elfelejthetik megtéríteni, mivel eredetileg csak a fürdőkupont akarták az osztálypénzből beszerezni, s ezért a csokorért is az utolsó pillanatban, a nyugdíjba vonulás reggelén szalajtották Madarast. Ha csupán annyit tudnak az osztályon Madarasról, hogy egy virágáros közvetlen közelében lakik, az rendjén van így — hiszen Árnéról is csak annyit, hogy a lánya sorozatszínész. Kár volt izgulnia Madarasnak: miután a búcsúajándékot elrejtették egy zárható szekrényben, a csokor árát az osztálykollégák fillérre kifizették. Árné, mondták, felszívódott. Igaz, hogy az osztályírnok, aki a bonbont szerezte be, mintha hallotta volna a hangját a teakonyha felől. A várakozás hosszúra nyúlt. Réműletes volt, amikor Árné árva forgószékén eleresztett a gázszelep, a párnázott ülőlap meg, mint egy szinkronúszó, egyszer csak húsz centivel megemelkedett. A cérnahangú osztályfutár felsikoltott. Tudnivaló, hogy a futár egy hajószerencsétlenségben veszítette el az édesapját, s ők ezt az információt mindennel, amit kollégájuk itt az osztályon végez, mániákusan összekötik. Ha felkapaszkodik a fölépcsőn; ha megbotlik Árné váltópapucsában; ha bekapcsolja az iratmegsemmisítőt, ők a szállodahajót látják a kis rozsdás kirándulóhajó fölé boltozódni. Árné még mindig seholy. Az osztályújonc az izgalomtól saját nyálát nyeli félre. Közben észreveték, hogy a krókusz szirmaitól lilán dereng a szekrény csiszolt üvege mögötti osztályhomály: utasították a beszerzőt, akinek a szekrényhez kulcsa volt, hogy sáncolja el a csokrot rendesen. A fénymásolópapírok mögé. A titkolózás, a dugdosás, az ünnepi pillanat kényszerű halogatása mind az ajándék értékét, mind a felköszöntött személy megbecsültségét a végletekig srófolja, gondolta eközben Madaras. Hiszen Árnét ők nem is szeretik. Aztán előkerült Árné kekszszagún. Az asztalához ült. Felső fiókjával levegőt pumpált magára, és különleges, bordó veretű lyukasztógépét csattogatva mondott valamit a lánya sorozatáról: míg szombaton és vasárnap tömbökben ismétlik, hétfőn megszerdán részenként adják. Madaras számolgatni kezdett, hogyan lehetséges ez anélkül, hogy az ismétlések ne váljanak első sugárzássá. Az ajándékok átadására az osztályebéd félórája tökéletesen megfelelt volna, de elbambáskodták a dolgot, és végül kávézás után kerítettek rá sort. Amiért is a dohányzóknak ki kellett hagyniuk egy cigiszünetet a kivágott hátú, erkélyé alakított régi szekrényben, amit a vezetőség hívei — a cérnahangú osztályfutár meg a kertészadrágos hórukkemberek — korábban egy belső udvarra néző ablak elé húztak. A hátlapot a többiek

aztán titokban fűrészelték ki egy dekopírgéppel. Az osztályelnök néma jelzésére most hátratolták a széküket, és ünnepélyesen felsorakoztak. Csak az ülnök maradt az irodájában. Madaras, aki sosem dohányzott, megmagyarázhatatlan okokból mégis feszült volt, meghúzódott a kollégák sora mögött. Egyikük már a fényképezőgépet készítette, hogy dokumentálva legyen az átadás. A puszkodók végtelen sorát az osztályújonc vezette. Miután Árné a meglepetésből, ahogy mondta, felocsúdott, köszönő szavakat keresgélve melléhez szorította a keresett hanyagsággal becsomagolt lila krókusz, eközben pedig felfedezte, hogy a búcsúcsokra: mű. A szára fröccsöntött, a szirmokon mindenfajta átmenet nélkül fordul lilába a fehér, a bibéje szinte peng. És a feje fölé tartva felmutatta. Madaras, mint ahogy az osztályon szemlátomást mindenki más, eleinte azt hitte, hogy Árné ugratja őket. Holott Árné ritkán viccel nála fiatalabbakkal. A legtöbb ember ugyanis attól tart, hogy utalásait a később születettek nem fogják érteni, minthogyha kizárólag időben lennének szétcsúszva a dolgok. Madaras úgy helyezkedett, hogy utolsó legyen a sorban. Árné a tamáskodók ujját a krepp-papír alá vezette, hogy a fröccsöntött szár sorjahibáit, a levelek bordázatát meg a szirmok árulkodó merevségét ők is kitapinthatassák. Madaras már nem kételkedett. Arra számított, hogy az osztálykollégák le fogják őt tolni, Árné pedig sértésnek veszi, hogy műkrókuszot kapott az osztálybúcsútatón, de mikor sorra került, első dolga volt bevallani, hogy a dolgot ő baltázta el. Elmondta Árnénak, hogy abban az utcai bódében a rendszerváltás után húsz évig harisnyát árultak — a rendszerváltás környékén mintha mindenki harisnyát akart volna venni, semmi mást. Erre Árné is emlékezett. Mivel Madaras nem tud fontos és lényegtelen között különbséget tenni, azzal is előhozakodott, hogy a virágáros rossz irányba, vagyis a házfal, és nem a csatorna felé lötytyinti vázáiból az állott vizet, ezért pedig a házban lakók nemigen szeretnek nála vásárolni. Madaras zavarodottságát ez a konfliktus nagyrészt megmagyarázta. Maga Árné megbocsátóan mosolygott. Kijelentette, hogy a művirágot most már az ő romolhatatlansága jelképének tekinti, és szájbígyogvesztésekkel is jelezte, hogy az ügy el van intézve. A kollégák sem haragudtak. Az osztálybeszerző elmesélte, hogy az anyósa sírján egyszer meglocsolta a művirágot is, mások meg arról panaszkodtak, hogy az IKEA-ban lehetetlenség különbséget tenni a műnövények és az igaziak közt. Még a földjük is hasonló, és hangyához hasonló apró állatok mászkálnak rajta. Árné elkezdte szelektálni a holmiját. A személyes tárgyain, az irodaszerein ellenőrizte, nincs-e a hátlapjukon leltári vonalkód. Átlátszó irattasakokba szuszakolt hivatali örökségét átnyújtotta az osztályújoncnak, akit ő az elmúlt hetekben ösztönös fokozatossággal és azoknak a született tapintatával vezetett be jövő feladataiba, akik az újat mindig kevesebbnek mutatják, mint a régit. Az osztályújonc mindenesetre hálásnak mutatkozott, és azt állította, hogy Árné őt az édesanyja nővérére emlékezteti. Négy előtt tíz perccel Árnét magához hívatta az osztályülnök. Harsány kacagások — meg a sorozat címe — hangzottak onnan. Nincs ezen mit nevetni, sügta az osztályírnok Madarasnak. Szerinte ugyanis

Árné lánya úgy hazudik abban a sorozatban, mint a vízfolyás, és ez a szülői büszkeségbe a szégyen különös árnyalatait vegyíti. A kollégák órájukat nézve hazaszállingóztak. Árné virága a percek múlva leadandó osztálykulcsok rettenetes csomója mellett feküdt az asztal közepén, úgyhogy Madaras suttyomban megmorzsolgathatta a krókusz egyik különösen fényesnek — szinte kisuvickoltnak — tetsző levelét. Azt gondolta: ha egy művirágot a gyártók igaziként szeretnének feltüntetni, s ha biztosra akarnak menni, akkor a hervadás meg a kiszáradás foltjait, tehát végső soron a haldoklás jegyeit kell rajtuk megtévesztő élethűséggel utánozniuk. Már mindenki hazament, de az erkélynek használt szekrény réseiből valamiért füst szivárgott. Nincs magyarázat. Mire Árné kerek osztályarca az ülnök szobájából előkerült, Madaras is útnak indult. Úgy érezte, hogy ez a nap többet vett el tőle, mint amennyije volt. Summa summárum, mondogatta félhangosan a liftben. A virágos réges-rég bezárt, így Madaras lemaradt a jelenetről, ahogyan a minden segédeszköz nélkül, órákon át kontyban tartott haj a vízöntés pillanatában szétomlik a vállon.

